

досліджень в практику [3, с. 33].

Визначальна роль правового аспекту гендерної рівності зумовлена роллю та значенням права в регулюванні суспільних відносин. Специфіка цієї ролі полягає в динамічності права порівняно з такими соціальними нормами, як мораль, звичаї, традиції, релігійні норми. Це дає змогу закріпити на законодавчому рівні ті чи інші норми, незалежно від того, що певна частина суспільства може їх і не сприймати. Прикладом слугує законодавче обмеження тривалості робочого часу для жінок та дітей, чи заборона залучати їх до певних видів робіт.

Ефективне вирішення проблеми потребує ретельного вивчення специфічних проблем як жінок, так і чоловіків. Підтвердженням того, що гендерну рівність не варто зводити тільки до прав жінок, є організований Комітетом з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Верховної Ради України спільно з Міністерством у справах сім'ї, молоді і спорту під егідою ПРООН та Фонду народонаселення ООН (UNFPA) круглий стіл на тему «Становище чоловіків в Україні» 19 лютого 2009 р., у якому взяли участь громадські та політичні діячі, представники органів виконавчої влади, науковці. Головною ідеєю всіх виступів була потреба виваженого, збалансованого підходу до питання гендерної рівності, розуміння того, що «це рівні права і можливості і чоловіків, і жінок» [4, с. 7].

Література

1. Графф, Агнешка. Світ без жінок: стаття у польському громадському житті / пер. з польськ. К. Зварич – Львів: Ахілл, 2005. – 234 с.
2. Уповноважувальна освіта: посібник для тренерів / відп. ред. О. Сулова. – 2-е вид. – К.: Інформаційно-консультативний жіночий центр, 2002. – 100 с.
3. Бендас Т.В. Гендерная психология: учебное пособие. – СПб.: Питер, 2009. – 431 с.
4. Круглий стіл на тему: «Становище чоловіків в Україні» 19 лютого 2009 року. – Київ: К.І.С., 2009. – 64 с.

УДК 34:001.12/18(043.2)

Богатюк І.Г., викладач,
Коледж інформаційних технологій та землевпорядкування НАУ,
Василенко В.О., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ НАУКИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Установлено, що держава, право і національна правова система в сучасних умовах інформатизації піддаються трансформації, глибина і

масштаб якої визначається їх цивілізаційною характеристикою, рівнем та динамікою їхнього розвитку, здатністю і потенціалом до змін. Функціонування національних правових систем у сучасних умовах залежить від значної кількості чинників, які дозволяють їм, не втрачаючи своєї цінності й самобутності, залучатися до глобалізаційних процесів. Конкретним вираженням впливу глобалізаційних процесів на національну правову систему є комп'ютеризація у правовій сфері. Вона може мати місце в рамках правотворчої, правозастосовчої та правоохоронної діяльності держав. Комп'ютеризація в правовій сфері реалізується через впровадження комп'ютерних технологій в органах законодавчої, виконавчої та судової влади. Створення загальнонаціональних і регіональних комп'ютерних систем, що містять відповідний нормативно-правовий матеріал, сприяє реалізації діяльності держави і активного функціонування правової системи.

Становлення інформаційного суспільства стало суттєвим поштовхом до розвитку правової науки, а саме розпочалося активне формування інформаційного законодавства, наприклад у 1998 році вперше було прийнято закони України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» та «Про Національну програму інформатизації», які розроблялися за участі Кібернетичного центру НАН України, Національного агентства з питань інформатизації при Президентові України, Секретаріату Кабінету Міністрів України та Секретаріату Верховної Ради України. Саме в цей час правова наука набирає обертів у сфері інформатизації та в інформаційному суспільстві загалом. Активно формується інформаційне законодавство, що наразі містить близько 4 тисяч різних законів та нормативно-правових актів, які безпосередньо чи опосередковано стосуються інформаційного суспільства та регулюють його життєдіяльність.

Суттєвий вплив на розвиток правової науки в інформаційному суспільстві та, зокрема, в інформаційному праві був виявлений завдяки дослідженням, що здійснювались у галузі правової інформатики, яка за словами В. Копилова, з одного боку, є одним із напрямів інформатики, а з другого – застосовується для дослідження правової системи, тобто виконує функції прикладної юридичної науки [1]. Для здійснення зазначених досліджень вагомі внески були зроблені Науково-дослідним центром правової інформатики, а саме розроблена електронна база даних «Система баз даних і знань у галузі держави і права», інформаційно-пошукові системи «Наукові роботи з проблем держави і права». Становлення та розвиток комплексної галузі інформаційного права відбувався саме завдяки дослідженням, зробленим у галузі правової інформатики.

Стрімкий розвиток інформаційного суспільства, новітні технології та дослідження призвели до реформування діяльності Науково-

дослідницького інституту інформатики і права Національної академії правових наук України та зосередження її на дослідженні теорії інформаційного права, правових проблем інформаційної діяльності, державно-правових проблем інформаційної безпеки, юридичної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері, відповідного історичного та іноземного досвіду. Сьогодні в НДІП НАПрН України розвивається наукова школа інформаційного права, розпочато формування наукової школи філософії інформаційного права та наукової школи інформаційної безпеки, значення яких актуалізується в умовах інформаційної глобалізації та інтеграції України у світовий інформаційний простір. Тобто з поступовим вдосконаленням інформаційного суспільства все більшого розвитку отримує правова наука.

Новації в інформаційному суспільстві спонукають правову науку розвиватися щомиті, тому для її розвитку було створено Координаційне бюро з інформаційного права та інформаційної безпеки. З цією ж метою загальними зборами Академії правових наук України в 2016 році було визначено Пріоритетні напрями розвитку правової науки на 2016-2020 роки:

1. Теоретико-правові основи інформаційного права, становлення і розвитку інформаційного суспільства та суспільства знань, забезпечення прав і свобод людини і громадянина в інформаційній сфері.

2. Теоретико-методологічні засади формування і реалізації державної інформаційної політики, правового регулювання інформаційної діяльності та розвитку інформаційного законодавства в контексті євроінтеграції України.

3. Актуальні проблеми забезпечення інформаційної безпеки України, як однієї з основних функцій держави.

4. Правові засади захисту персональних даних, інформації з обмеженим доступом, технічного захисту інформації, протидії негативним інформаційним впливам та впливам інформаційних технологій на шкоду людині, суспільству і держави. Основи правової інформатики, системної інформатизації нормотворчої, правозастосовної і правоосвітньої діяльності, розвитку електронного державного управління.

5. Проблеми впровадження і розвитку інформаційно-правових підсистем електронного парламенту та уряду, електронних систем і баз даних в галузі держави і права в контексті децентралізації влади в Україні.

6. Проблеми юридичної відповідальності, протидії кіберзлочинності та іншим правопорушенням в інформаційній сфері [2].

Таким чином, можна спостерігати суттєвий та швидкий розвиток правової науки, яка має забезпечити найбільш оптимальні шляхи розвитку, розв'язання найбільш гострих проблем, які постають від моменту становлення інформаційного суспільства до його вдосконалення

на сьогодні.

Література

1. Копылов В.А. Информационное право: вопросы теории и практики / В.А. Копылов. – М., 2003. – С. 29.

2. Науково-дослідний інститут інформатики і права [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://ippi.org.ua/prioritetni-napryami-rozvitku-pravovoi-nauki-na-2016-%E2%80%932020-roki-v-informatsiinii-sferi> – Пріоритетні напрями розвитку правової науки на 2016 – 2020 роки в інформаційній сфері.

УДК 321.01(043.2)

Бородін І.Л., д.ю.н., професор,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПОЛІТИЧНІ СИСТЕМИ: ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ

Аналіз філософського аспекту політичних систем було здійснено ще за часів античності Платоном та Арістотелем. Звичайно, що саме поняття «політичні системи» вказаними мислителями не вживалось. Бажання вирішити проблему політичних систем передбачає відповідь на два запитання: чия воля повинна домінувати в суспільстві?; чиї інтереси повинна представляти політична система? І саме таким чином ця проблема була сформульована в “Державі” Платона (428-348 д.н.е.), який вперше розподілив всі давньогрецькі міста-держави на наступні типи: аристократія, демократія та монархія [1, с. 410]. Одночасно з цим Платон пропонує і іншу класифікацію політичних систем. Вона виходить з того, що всі вони розподіляються на “спотворені” та “правильні”. Всього існує чотири типи спотворених форм політичних систем: тимократія (критсько-лакедемонський тип), олігархія, демократія та тиранія [2, с. 328-329].

Кожному з них властиві певні риси і характерні ознаки. Так, для тимократичних форм властивий дух суперництва. Певною мірою вони можуть бути описані як такі, що займають середнє положення між аристократією та олігархією. В них не ставлять на державні посади чесних і мудрих людей, оскільки там всі правителі є людьми зі змішаними звичаями. Від закону, який існує лише формально, всі намагаються втекти, ці держави постійно ворогуватимуть з іншими, при зовнішній бережливості щодо суспільних потреб можновладці спрямовують всі зусилля на постійному акумулюванні власних капіталів, добродійністю влади вважається підступність тощо [2, с. 332].

Олігархічні політичні системи засновані на принципі заможності. Головною умовою та метою володарювання за цих систем є накопичування грошей будь-якими засобами. Ці держави воюють лише